

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАМАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

12.07.2019

№ 125

Федераль һәм Республика законнарына
һәм Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы Камай
авыл жирлеге жирле үзидарә органнары
тарафыннан кабул ителгән муниципаль
норматив хокукый актларга кертелгән
үзгәрешләргә мониторинг үткәрү
турындагы Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының Федераль һәм Республика законнарына һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләргә мониторинг үткәрү эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Федераль һәм Республика законнарына һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләргә мониторинг үткәрү турындагы Нигезләмәне расларга.
2. Күрсәтелгән нигезләмәне үтәү өчен җаваплы зат итеп Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге секретаре Зиннәтуллина Гүзәлия Мөнир кызын билгеләргә;
3. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге секретаре Зиннәтуллина Гүзәлия Мөнир кызының вазифа инструкциясенә тиешле үзгәрешләр кертәргә;
4. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат интернет порталы <http://pravo.tatarstan.ru> / челтәрендә һәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтының Камай авыл жирлеге бүлегендә бастырып чыгарырга
5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Камай авыл жирлеге Советы рәисе

И.И.Әһлиева

Федераль һәм Республика законнарына һәм Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән муниципаль норматив хокукый актларга кертелгән үзгәрешләргә мониторинг үткәрү турындагы нигезләмә.

I. Гомуми нигезләмәләр.

1. Федераль һәм Республика законнарына, Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына кертелгән үзгәрешләргә мониторинг (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) - муниципаль актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) ,үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгаруны) тәэмин итү өчен үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының юридик бүлгә һәм башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәрү өчен жирле үзидарә органнарында жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максаты булып түбәндәгеләр торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итүгә, үзгәртүгә яки үз көчләрен югалткан дип тануга булган ихтыяжны ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, житешсезлекләрне бетерү, хокукый жайга салуда кабатлануны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциоген факторларны ачыклау;

кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) яки практикада кулланылмый торган муниципаль актлар яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллануның нәтижәләлеген арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешен тиешле жирле үзидарә органнары бүлекчәләре тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

норматив хокукый актлар ижат итү процессын камилләштерү буенча

тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг түбәндәге законнарға һәм норматив хокукий актларға кертелгән үзгәрешләрне жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актлары, башка федераль дәрәжәдәге законлы норматив хокукий актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары;

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Камай авыл жирлегә Уставына, муниципаль актларга.

7. Мониторинг үткәрү нигезләре булып түбәндәгеләр торалар:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукий жайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

массакүләм мәгълүмат чараларының муниципаль актларның житешсезлекләре яки аларны камилләштерүнең кирәклегә турында мәгълүматы;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның, юридик затларның, шул исәптән жәмәгать, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, индивидуаль эшқуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән Хокукий экспертиза бәяләмәләре;

Муниципаль актларга билгеләнгән тәртиптә аны үткәрүгә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

Жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган конференция, семинарлар, халык тыңлаулары, ижтимагый фикер алышулар һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторингны үткәрү тәртибе.

8. Жирле үзидарә органнары үзләренең компетенциясендәге мәсьәләләр буенча әлеге Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг уздыру максатларында эш төркемнәре төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсен өйрәнергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәге актларга анализ ясау ярдәмендә башкарыла:

элегэ Нигезлэмәнең 6 пункттында күрсәтелгән актлар;
 федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларга дөгъва белдерү турында эшләр буенча суд актлары (суд практикасы);
 прокурор реакциясе актлары.

10. Жирле үзидарә органнарының норматив базасына мониторинг үткәрү, анализлауны гамәлгә ашыру, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норматив хокукый актлар ижат итү эше нәтижәләрен теркәү максатларында, жирле үзидарә органнарында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының “Муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында” карары нигезендә алып барыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары кулланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмати системаларның автоматлаштырылган сервислары (аларның операторлары белән контрактлар, килешүләр төзү мөмкин булган очракта) кулланыла:

«Гарант ” мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольгә куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү»;

“Гарант ” мәгълүмат системасының хокукый жайга салу өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары тарафыннан мәгълүмат керү»;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенен «Региональ законнар аналитикасы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасы буенча муниципаль актларның законнар жыелмасына туры килмәүләре турында мәгълүмат алынуы.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары кулланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, үзгәртү яисә үз көчләрен югалткан дип тану өчен мониторингны гамәлгә ашырганда, элегэ Нигезлэмәнең 9 пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукый актларны түбәндәге критерийлар буенча куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көчнең норматив хокукый актлары булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциоген факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуда тулы булу;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

муниципаль акт нигезләмәләренен аны кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) ;

норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукый актларны куллануның бердәм практикасы булмау;
муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кертгән суд актларының булуы (саны) һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Федераль һәм республика законнарындагы үзгәрешләргә мониторинглау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль актларга үзгәрешләр кертү кирәклегә ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль актны кабул итү турында тиешле муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көч актларына туры китерүгә юнәлтелгән башка чаралар күрелә.

14. Федераль һәм республика законнары актларына муниципаль актларга үзгәрешләр кертү зарурлыгына китерә торган үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты чыкканнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткөрүгә гражданнар, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, дәүләт хакимияте органнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт эчендә карала торган прокурор жавабы актларыннан тыш, мониторинг алар кертгән көннән алып 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткөрү нәтижәләре мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларына ерак перспективада үзгәрешләр кертелгән очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү федераль һәм (яки) республика законнарының тиешле акты үзгәргәннән соң, әлегә нигезләмәнең 14 пунктының өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг уздыру өчен жаваплы затлар хисаптан соң килгән айның 5 числосыннан да соңга калмыйча жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында ай саен мониторинг нәтижәләре турында хисап бирәләр.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг уздыручылар у турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг

уздыру нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа актлар кабул итү,
муниципаль актларны юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән, мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертү өчен законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләре буенча нормалар ижат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг уздыру һәм хокукый эшчәнлек өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук жирле үзидарә органнары карамагына карый торган муниципаль актларны үз вакытында тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылык тоталар.

20. Мониторинг йомгаклары буенча тискәре нәтижәләргә китергән гамәлләр кылу (гамәл кылмау), шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән өчен закон нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы.